

Städ på vårdavdelning som utförs av vårdpersonal

Inklusive patientnära dagligt städ, slutstäd samt hantering av smutstvätt

Begreppsdefinition:

Punktdesinfektion	Vid spill av kroppsvätska. Ska göras snarast av all vårdpersonal. Upptorkning med papperstork, därefter ny papperstork och desinfektionsmedel. Se städschema nedan för val av desinfektionsmedel.
Punktstäd	Torka bort synliga fläckar och spill, t.ex. mat och dryck. Ska göras snarast av all vårdpersonal för att förhindra intorkning och tillväxt av bakterier.
Rengöring	Mekanisk bearbetning med mikrofiberduk och vatten. Mikrofiberduken ska vara väl urvriden. Får inte doppas i hink för att återanvändas. Byt till ren duk enl. checklista. Om ingen synlig smuts finns gå direkt till desinfektion.
Desinfektion	Utförs med papperstork och ytdesinfektion, väl fuktad. Se städschema nedan för val av desinfektionsmedel. Ytan måste bearbetas mekaniskt med desinfektionsmedlet för att effekt ska uppnås.
Kritiska punkter "tagytor"	Med tagytor menas ytor som ofta vidrörs av personal eller patient och kan utgöra risk för smittspridning. Se bild nedan för exempel (bl.a. handtag, kranar, lysknappar, spolknapp på toalett, handtag på hjälpmedel, surfplatta, ...)

Ytor och objekt som ska desinfekteras vid dagligt patientnära städ

Lamphandtag, vårdpanel, däck, sängmanöverpanel, larmknapp, medicinteknisk utrustning, tagställen på skärmvägg, handtag på ev rollator

Byt papperstork och handskar

Sängbordets översida samt tagställe/yta under bordet

Sänggrind samt sängens tagställen tex sänggavel vid fot och grindar

OBS! Byt alltid papperstork och handskar mellan patientplatser

Veckostäd av vådrum (om en patient ligger över en vecka i samma rum)

Utöver ovan ska även följande ytor och objekt rengöras (med mikrofiberduk och vatten) och därefter desinfekteras

Renbäddning av säng (om det inte gjorts under veckan)

Möbler i rummet tex stol, armstöd på fåtölj (även undersidan av armstödet), garderobshandtag, tvkontroll

Tänk på

- Att patientbundna tillhörigheter såsom handdukar och toalettartiklar inte förvaras på gemensamma ytor, exempelvis på handfat (förvaras helst inte i gemensamt badrum).
- Behöver patienten tandkräm, schampo, hudkräm eller dyl tas det in till rummet i mugg/medicinkopp och flaskan lämnas i förrådet.
- Fyll inte på mer i skåp på rummet än vad som förväntas förbrukas innan aktuell patients hemgång. Skåpet (handtag samt hylla) desinfekteras innan påfyllning.
- Används påfyllnads vagn ska den inte fyllas på mer än att det planeras ta slut samma dag. Vagnen desinfekteras (handtag samt hyllplan) innan påfyllning.
- **OBS! Såpa får inte användas i vårdmiljö** då det lämnar en hinna som ger grund för tillväxt av mikroorganismer.
- För cytostatikastäd se dokument [Städinstruktioner cytostatika](#)

Hantering av smutsvätt

- Hantera textilier varsamt för att undvika att det yr hudpartiklar.
- Tvättsäcken lämnas direkt innanför dörren.
- Tvätt läggs direkt i tvättsäcken utan att först torka eller sorteras.

Smittförande tvätt

Tvätt sorteras utifrån om den blivit nedsmutsad med smittförande material eller inte.

Med smittförande material avses

- Textilier som är så kraftigt förorenade av blod, urin, avföring eller kräkning att det kan droppa ur säcken vid kompression av denne. Gäller oavsett känd smitta eller ej
- Tvätt från patient med konstaterad skabb eller löss
- Tvätt från patienter med Mpox
- Smutsvätt som förorenats med smittförande material läggs i upplösningsbar tvättsäck inne på vådrummet. Den upplösningsbara tvättsäcken placeras i sin tur i en gul tygsäck.

För ytterligare information vg se avsnittet [Smutsvätt - Vårdhandboken](#)

För specifika agens finns information i respektive rutin, vg se [Smittskydd och vårdhygien | Vårdgivarwebb RJH](#) under smittsamma sjukdomar.

Städ på vårdavdelning som utförs av vårdpersonal

OBS! All städning ska signeras rumsvis av vårdpersonal på medföljande lista, se sist i dokumentet.

Smittämne	Punktdesinfektion, vid spill av kroppsvätska*	Dagligt städ/desinfektion se checklista för vad som ska städas	Slutstäd	
			Vårdrum samt WC/dusch	Golv
Allmänt städ Här ingår även <ul style="list-style-type: none"> • Covid-19 • Influensa/RS • Tuberkulos (TB) • Vattkoppor • Mässling • Okänd luftsmitta 	Torka upp med papper, bearbeta därefter med ytdesinfektion**. Vid större mängd kroppsvätska används Virkon®	Papperstork rejält fuktad med ytdesinfektion*. Vid synliga fläckar rengörs ytan först med mikrofiberduk och vatten (väl urvriden).	Rengöring genom mekanisk bearbetning med mikrofiberduk och vatten. Därefter desinfektion enligt checklista ovan, med papperstork och ytdesinfektion**. För att få effekt av ytdesinfektionen måste ytan bearbetas mekaniskt. OBS! Om man själv inte haft vattkoppor , samt vid mässling, TB och okänd luftvägssmitta ska andningskydd användas om städ utförs inom 2 timmar efter att patienten har lämnat rummet.	Fuktmopp, vatten
Multiresistenta bakterier För ESBL bärare som bedömts kunna dela rum gäller allmänt slutstäd. Detta undantag görs inte på IVA och NEO	Ytdesinfektion** <u>Större mängd kroppsvätska:</u> Virkon®	Papperstork rejält fuktad med ytdesinfektion*	Rengöring genom mekanisk bearbetning med mikrofiberduk och vatten. Därefter desinfektion enligt checklista nedan med Virkon® Byte av eventuella draperier, eventuell tygklädsel tvättas. Desinfektera ytterförpackning för handskar och förkläde, släng översta lagret. OBS vid VRE (och calici) Kassera engångskudde flergångs sänds på tvätt. Finns hygienöverdrag sänds det på tvätt i stället för kudden. Vid VRE ska slutstäd alltid utföras av städenhetens personal. Byte av toalettrulle/borste. Förpackningar för handskar och förkläde kasseras. Närförråd/skåp töms och desinfekteras. Textilier tvättas om.	Fuktmopp, vatten
Magsjuka/diarré Calicivirus, Rotavirus, Clostridioides difficile	Virkon®	Papperstork rejält fuktad med Virkon®	Mekanisk bearbetning med mikrofiberduk och vatten enligt checklista. Därefter desinfektion enligt bilder med kritiska punkter nedan med Virkon®. Byte av toalettrulle & borste samt av ev. draperier. Desinfektera ytterförpackning för handskar och förkläde, släng översta lagret. Se OBS ovan vid calici ang kuddar.	Fuktmopp, vatten

***Kroppsvätska:** tex blod, urin, avföring, saliv, sekret torkas upp direkt med medel enligt ovan.

** **Ytdesinfektion=** Alkoholbaserad ytdesinfektion **med tensid**

Checklista för slutstäd av patientrum

Innan slutstädning påbörjas ska följande uppgifter utföras av vårdpersonal oavsett om det är vård- eller städpersonal som utför slutstädning:

1. Kassera engångsmaterial som varit i patientens närhet.
2. Sänglinne läggs i tvättsäck, kontroll av madrass/överdrag så inga skador finns.
3. Rengöring/desinfektion av hjälpmedel och ev apparatur.
4. Se schemat för särskild hantering utifrån smitta.
5. Inga hygienartiklar får stå kvar i badrum, patientens medtagna tas med åter till hemmet eller kasseras.

Ev. ej avtorkningsbar möbelklädsel tvättas vid synlig smuts, efter känd smitta samt vid storstäd.

Checklista, utför i ordningsföljd

Yta och objekt som ska rengöras
Dörrkarm, dörrhandtag, lysknapp, larmknappar
Ljusramp, sänglampa, droppställning, fjärrkontroll till tv, tekniskutrustning (tex tv, droppräknare etc)
Panel med syrgas, sug
Byt mikrofiberduk och handskar
Sängbord alla plan och lådor OBS tagställe på undersida av bordsskivan
Sänggrindar, gavlar, underrede, madrass (alla sidor), sängkontroll, dävert
Skärmvägg, om draperi kontrollera byt vid synlig smuts och/eller efter känd smitta
Byt mikrofiberduk och handskar
Alla möbler i patientrum, bord, stolar, fåtölj etc.
Garderob in- och utvändigt samt klädhängare, låsbart skåp
Byt mikrofiberduk och handskar
Droppställning, blodtrycksmanschett, stetoskop etc
Fönsterbräda, persiennsnöre/handdtag
Hållare till tork-, tvål- och spritflaska, kran, handfat, handsk- och förklädes förpackning (kassera översta lagret), avfallskärl
Torka golv med fuktmopp och vatten
Toalett/duschrum
Dörrkarm, dörr, dörrhandtag, lysknapp, larmknapp + snöre
Hållare för förbrukningsmaterial, t ex toalettpapper, tvål, handdesinfektion
Hylla, kran, tvättställ. Se städschema för vad som behöver kasseras vid särskild smitta
Byt mikrofiberduk och handskar
Duschslang, handtag och stril
Toalettstol + ev. förhöjningar och pallar. Applicera sanitetsrent och borsta ur toalettstolen
Torka golv med fuktmopp och vatten
Efter städ desinfekteras moppskaftet

Kritiska punkter/tagytor WC

Dessa ytor ska desinfekteras efter rengöring vid **slutstäd**

Se städschema för vilket desinfektionsmedel som ska användas vid respektive smitta.

Kritiska punkter/tagytor Vårdrum

Dessa ytor (samt tagytor på ev. skärmvägg) ska desinfekteras efter rengöring vid **slutstäd**

Se städschema för vilket desinfektionsmedel som ska användas vid respektive smitta.

Medicinteknisk utrustning

GODKÄNT AV
Lisbet Gibson

GRANSKAD AV
Friedrich Molde

GILTIGT FR O M
2026-03-30

